

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання

Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

С. Набока

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробник: Бобирєв В.Є., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Пристинський В.М. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри теоретичних методичних основ фізичного виховання і реабілітації ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 105	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
	4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних –4 самостійної роботи студента –8	Лекції	
	28 год.	4 год.
	Практичні	
	28 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	49 год.	95 год.
Вид контролю: залік		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» є підготовка та залучення здобувачів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки ними публікації, кваліфікаційних робіт. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (обов'язкової)
«Основи наукових досліджень»**

Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Методи навчання	Методи контролю
<p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 7. Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових умінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою освітньо-професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя ЗК 10. Здатність до формування у здобувачів ключових і предметних компетентностей, моделювання змісту навчання відповідно до програмних результатів, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів СК 3.</p>	<p>Здійснювати під час виконання професійних обов'язків усну і письмову комунікацію державною мовою ПРН-02. Визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, очікуваних результатів навчання, освітніх потреб здобувачів, використовуючи базові наукові категорії та поняття спеціальності (предметної спеціальності) ПРН-08. Розвивати у здобувачів ключові та предметні компетентності з предметної спеціальності, формувати готовність до їх практичного застосування ПРН-10. Виконувати експериментальні дослідження природних об'єктів, інтерпретувати їх результати, виготовляти наочні засоби, колекції, гербарії ПРН-21.</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (практичні заняття, реферативна робота); наочний метод (ілюстрація, демонстрація, відео); робота з навчально-методичною літературою; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах) самостійна робота.</p>	<p>Вхідний (бесіда). Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, розв'язання задач, відповіді на питання) Вирішення компетентісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування; Підсумковий контроль (залік)</p>

Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та аналіз рівня навчальних досягнень здобувачів на засадах компетентнісного підходу СК 5. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності СК 10.			
--	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		л	пр	с.р.		л	пр	с.р.
Тема 1. Особливість сучасних наукових досліджень	13	4	4	5	12	2	-	10
Тема 2. Сучасна наука та наукова діяльність	13	4	4	5	12	-	2	10
Тема 3. Особливості наукового знання та пізнання	13	4	4	5	12	-	2	10
Тема 4. Теоретичний та емпіричний рівень наукового дослідження	14	4	4	6	12	-	2	10
Тема 5. Методологія та методи наукового дослідження	10	2	2	6	13	-	-	13
Тема 6. Організація наукового дослідження	14	4	4	6	12	2	-	10
Тема 7. Науковий текст і вимоги до нього	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 8. Основні види наукових досліджень	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 9. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту	9	2	2	5	12	-	-	12
Усього годин	105	28	28	49	105	4	6	95

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Особливість сучасних наукових досліджень	4	2
2	Сучасна наука та наукова діяльність	4	-
3	Особливості наукового знання та пізнання	4	-
4	Теоретичний та емпіричний рівень наукового дослідження	4	-
5	Методологія та методи наукового дослідження	2	-
6	Організація наукового дослідження	4	2
7	Науковий текст і вимоги до нього	2	-
8	Основні види наукових досліджень	2	
9	Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту	2	
	<i>Разом:</i>	28	4

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Генезис науки і наукової діяльності.	2	
2	Аналіз сучасних досліджень і публікацій за темою	4	2
3	Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблеми методики.	4	2
4	Особливості наукових досліджень.	4	2
5	Вимоги до оформлення результатів науководослідної роботи.	6	-
6	Написання наукового реферату.	6	-
7	Написання, оформлення та захист наукової роботи.	2	-
	<i>Разом:</i>	28	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Наукова діяльність. Види наукової діяльності.	2	5
2.	Історичні етапи науки.	2	5
3.	Види та ознаки наукового дослідження.	2	5
4.	Теоретичні та методологічні принципи науки.	2	5
5.	Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези.	2	5
6.	Фундаментальні наукові дослідження.	3	5
7.	Прикладні наукові дослідження.	3	5
8.	Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні	3	5
9.	Вплив методики проведення наукового дослідження на структуру роботи.	3	5
10.	Специфіка теоретичного розділу роботи і вимоги щодо систематизації основних наукових ідей і категорій.	3	5
11.	Умови об'єктивності і основні правила проведення соціологічних досліджень.	3	5
12.	Мотивація наукової творчості	3	5
13.	Вплив особистості на вибір форми наукової діяльності.	3	5
14.	Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.	3	5
15.	Формування та обґрунтування наукових гіпотез.	2	5
16.	Основні етапи роботи з літературними джерелами в рамках наукового дослідження.	2	4
17.	Види записів, які необхідні під час роботи з науковою літературою	2	4
18.	Сучасна інформаційна база наукових досліджень	2	4
19.	Форми представлення результатів наукових досліджень	2	4
20.	Логіка подання матеріалу у науково-дослідних роботах	2	4
	<i>Разом:</i>	49	95

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення дослідницьких задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) і не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ. К. : Форум, 2020. 270 с.
2. Бобирев В.Є. Методичні рекомендації з дисципліни «Основи науково – дослідної роботи» для студентів спеціальності 6.010203 Здоров'я людини /уклад.: В.Є. Бобирев; Донбаський державний педагогічний університет. – Слов'янськ : Вид-во ДДПУ, 2019. – 19с.
3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : навч.посібник. – К.: Ліра –К, 2018. - 352 с.
- 4 Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
5. Іванченко О.І., Носачова Ю.В. Основи наукових досліджень – ВД Кондор, 2020 – 132с.
6. Карлов В. Д., Нос А. І., Лукашук О. В. Методологія наукових досліджень, - Харків ХНУПС, 2018.
7. Колесніков О.В. Основи наукових досліджень - Центр навчальної літератури, 2019.- 132с.
8. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця. 2017. Т. 172.

Допоміжна:

9. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с
10. Мальська М. П. Організація наукових досліджень : навчальний посібник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 136 с.
11. Методологія та організація наукових досліджень: Навч.посіб./ І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін.; за ред.. І.С.

Добронравової(ч.1), О.В. Руденко(ч.2).-К.: ВПЦ «Київський університет, 2018. - 607с.

12. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. ; Нац. ун-т харч. технологій. - Київ : Ліра-К, 2018. - 351 с.

13. Методологія та організація наукових досліджень [Текст]: Навч.посіб./ Л.Г. Ліпич, С.М. Бортнік, Л.Г. Волинець та ін. ; за аг. Ред.. Л.Г. Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 220с.

14. Наказ МОНУ № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації»

15. Складання бібліографічних посилань за Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 (загальні правила) : метод. рекомендації / уклад. О. Г. Пустова ; за ред. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко. – Миколаїв, 2018. – 56 с.

16. Якорнов Є.А. Організація наукових досліджень та розробок в галузі телекомунікацій. Навчальний посібник - К.: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. – 241 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство освіти і науки України. Розділ “Державні стандарти”.
URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.

2. Міністерство освіти і науки України. Розділ “Нова Українська школа”.
URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.

3. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи. URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

4. Нова українська школа: Порадник для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>.

5. Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ МОН від 01 жовтня 2010р. № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>.

6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

9. Посилання на дистанційний курс

Вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень може відбуватися дистанційно або змішано на платформі Moodle ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» URL:

<http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=1367>

Дистанційний курс розраховано на дев'ять тем. Кожна тема містить такі компоненти: лекції, практичні заняття, перелік тем рефератів, завдання до самостійної роботи.